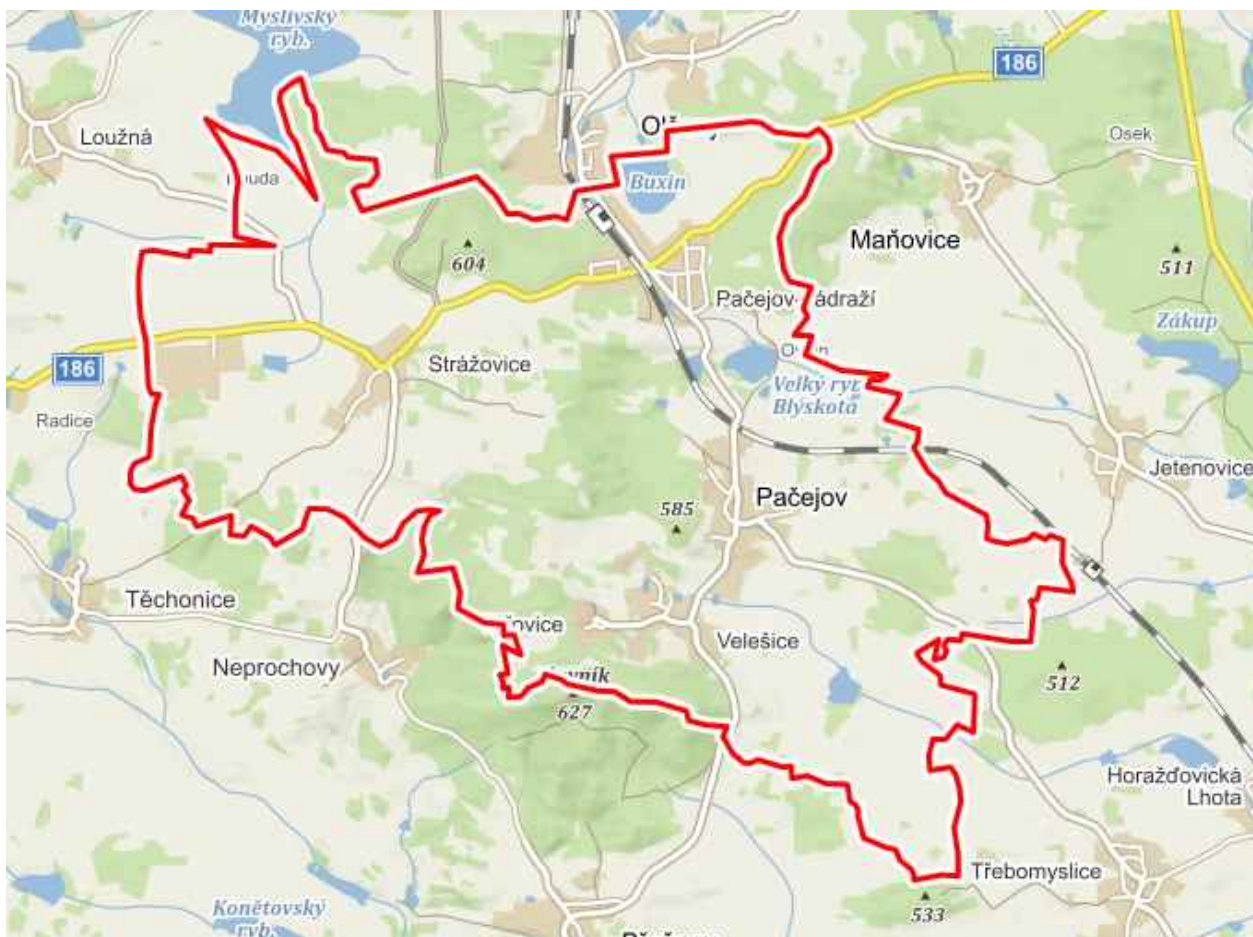

Analýza odpadového hospodářství obce Pačejov

1. Základní informace o obci

Obec Pačejov leží v Plzeňském kraji, v ORP Horažďovice. Skládá se z několika sídelních jednotek (Pačejov, Pačejov – nádraží, Strážovice, Týřovice a Velešice). K 1. 1. 2018 bylo v obci trvale hlášeno 751 obyvatel. Podle sčítání lidu z roku 2011¹ je v obci 210 obydlených domů, z toho 195 rodinných. Trvale obydleno je 280 bytů, neobydlených bytů je 102. V obci je 119 rekreačních objektů.

Podle údajů ČHMÚ bylo v roce 2017 v Pačejově vytápěno 281 bytů, z toho 29 bytů bylo vytápěno dálkově, 24 bytů bylo vytápěno elektřinou, 144 bytů topilo uhlím a 84 bytů topilo dřevem.

Z hlediska produkce odpadů nás zajímá spotřeba pevných paliv. Ta v roce 2017 podle dat ČHMÚ byla následující: 477,5 tun uhlí, briket a koksů, 712,9 tun dřeva, biobriket a pelet.

Přibližný odhad popelovin z uhlí byl odhadnut na 10 % spotřeby uhlí, to jest 48 tun. V přepočtu na 1 trvale hlášeného obyvatele to je cca. 65 kg popele z uhlí za rok.

2. Systém nakládání s odpady v obci

Odpadové hospodářství obec se řídí obecně závaznou vyhláškou 1/2015, kterou je stanoven systém nakládání s komunálními odpady v obci a obecně závaznou vyhláškou 1/2016, kterou je stanoven místní poplatek za odpady.

¹ <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/scitani-lidu-domu-a-bytu-2011?zuj=556912>

V obci se do modrých kontejnerů třídí papír (10 kontejnerů o objemu 2,5 až 3,2 m³), do žlutých kontejnerů plasty, nápojové kartony a kovové obaly (14 kontejnerů o objemu 1,5 až 3,2 m³), do zelených kontejnerů sklo (14 kontejnerů o objemu 1,1 až 2,5 m³) a bioodpady (20 kontejnerů o objemu 1,1 m³). V obci je také kontejner na textil. Kovy lze odevzdat na sběrném místě. Objemný a nebezpečný odpad se sváží mobilně.

Směsný odpad domácnosti odkládají do popelnic a 1100 litrových kontejnerů. Jejich přesnou evidenci obec nemá. Popelnice se vyváží 1x za 14 dní. Svozové firmě platí dle hmotnosti.

Poplatek za odpady je stanoven na hlavu a to ve výši 500 Kč za 1 obyvatele či rekreační objekt.

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o produkci komunálních odpadů v letech 2017 a 2018.

Tabulka 1: Produkce vybraných komunálních odpadů v obci v přepočtu na 1 trvale hlášeného obyvatele v letech 2017 a 2018 (kg/ob)

Rok	Obyv.	Papír	Plast	Sklo	Bio	směsný	objemný
2017	754	9,8	10,1	12,6	125,0	252,3	36,3
2018	751	12,1	11,9	15,6	40,8	231,1	32,7

3. Náklady obec na odpadové hospodářství v roce 2018

Informace o příjmech a výdajích obce na odpadové hospodářství jsou čerpány z tzv. ročního hlášení EKO-KOMU a z údajů poskytnutých obcí.

Tabulka 2: Výdaje obce na odpadové hospodářství dle hlášení EKO-KOMU za rok 2018

Příjmy obce	Celkem (Kč)	(Kč/ob)	Vybrané výdaje obce	Celkem (Kč)	(Kč/ob)
občané	300202	399,7	Tříděný sběr	133600	177,9
rekreanti	59500	79,2	Bioodpady z domácností	104304	138,9
ostatní původci			Směsný odpad	436945	581,8
za kovy			Svoz (objemný, NO)	83550	111,3
od EKO-KOMU	88236	117,5	Ostatní náklady	218952	291,5
Příjem celkem	447938	596,5	Výdaje celkem	977351	1301,4

Do ostatních nákladů patří výdaje na výsyp košů na veřejném prostranství, úklid obce, náklady na odstranění odpadů z údržby veřejné zeleně a náklady na administrativu odpadového hospodářství obce. Největší položku tvoří náklady na úklid obce (150102 Kč).

Obec má lehce nadprůměrné náklady na odpadové hospodářství. Podle údajů EKO-KOMU² byly v roce 2018 průměrné náklady obcí na odpadové hospodářství v přepočtu na 1 trvale hlášeného obyvatele 978 Kč. V Plzeňském kraji byly náklady o něco nižší – 964 Kč, v obcích od 501 do 1000 obyvatel – 947 Kč. Proč jsou celkové výdaje vyšší lze ukázat porovnáním k průměrným nákladům, které uvádíme v tabulce 3.

Tabulka 3: Průměrné výdaje obcí v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2018 (Kč/ob/rok2018)

směsný o.	objemný o.	tříděný sběr	sběrný dvůr	černé skládky	bioodpad	celkem
536	62	199	118	12	76	978

Vyšší náklady (díky vyšší produkci) má obec na odstranění směsného odpadu a také bioodpadů. Významné jsou též náklady obce na úklid. K nim je ale třeba však říci, že ne všechny obce je EKO-KOMU vykazují.

² <https://www.odpadyaobce.cz/cz/sborniky/>

Tabulka 4: Průměrné příjmy obcí v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2018 (Kč/ob/rok2018) v obcích do 501 do 1000 obyvatel

platba obyvatel	živnostníci	druhotné suroviny	rekreační objekty	EKOKOM	za elektro	celkem
466	31	31	46	154	25	753

Obec má o trochu nižší příjmy u většiny položek.

V tabulce 5 si náklady vybraných odpadových toků rozebereme podrobněji.

Tabulka 5: Podrobný rozpis výdajů a příjmů obce na tříděný sběr v roce 2018

Položka	Výdaje celkem (Kč)	Výdaje na 1 obyvatele (Kč/ob)	Výdaje na 1 tunu (Kč/t)	Od EKO-KOMU (Kč/t)
Tříděný sběr celkem	133600	177,9	4476	
papír	28741	38,3	3163	1421
plasty	77040	102,6	9085	5417
sklo	27002	36,0	2300	1069
nápojový karton	817	1,1	9085	4350
Směsný odpad	436945	581,8	2415	

Obec platí za vytríděné složky a odvoz směsného odpadu podle množství. Částky uvedené v ročním hlášení EKO-KOMU jsou bez 15 % DPH. V tabulce 5 je DPH dopočteno. Z tabulky 5 vyplývá, že nárůstem třídění papíru a skla a jejich odkloněním ze směsného odpadu budou celkové náklady obce klesat, tříděním plastů a nápojových kartonů růst.

Podle údajů EKO-KOMU byly v roce 2018 průměrné náklady obcí na tříděný sběr v Plzeňském kraji 5491 Kč/t, 247,5 Kč/ob při výtěžnosti 45,1 kg/ob. Průměrné náklady v obcích od 501 do 1000 obyvatel byly 4607 Kč/t, 204 Kč/ob při výtěžnosti 44,3 kg/ob. Obec má náklady na tříděný sběr o něco nižší, ovšem při nižší výtěžnosti.

Lze konstatovat, že celkově je ekonomika tříděného sběru nastavena dobře. Kdyby obec platila za tříděný sběr za výklop jednotlivých kontejnerů, doplácela by podstatně víc. Kontejnery na tříděný sběr jsou totiž vyprazdňovány poloplně.

Tabulka 6: Vytíženost nádob na tříděný sběr papíru, plastů, skla (kg/m³) v roce 2018

Vytíženost nádob	Doporučená	Skutečná	
měrná hmotnost papíru v nádobách	30 až 60	20,3	kg/m ³
měrná hmotnost plastu v nádobách	16 až 35	11,1	kg/m ³
měrná hmotnost skla v nádobách	100 až 260	42,6	kg/m ³

Průměrné náklady obcí na odstranění směsného odpadu v Plzeňském kraji byly 2428 Kč/t, 465 Kč/ob při produkci 192 kg/ob. V obcích od 501 do 1000 obyvatel byly průměrné náklady 2508 Kč/t, 521 Kč/ob při produkci 208 kg/ob. I zde jsou podmínky nastaveny dobře.

4. Možnosti snižování produkce směsného odpadu

Produkce směsného komunálního odpadu je nad průměrem Plzeňského kraje (192 oproti 231,1 kg/ob/rok) i nad průměrem obdobně velkých obcí (208 oproti 231,1 kg/ob/rok). Ovšem vzhledem k tomu, že obec není plynofikovaná, nejsou rozdíly tak veliké. To ovšem neznamená, že obec nemá potenciál produkci směsného

odpadu snižovat. Podle zkušeností z jiných obcí je možné v Pačejově i se započtením odpadu z rekreačních objektů dosáhnout produkce směsného odpadu mezi 130 až 190 kg/ob/rok.

V budoucnu může významně zdražit nakládání s komunálními odpady v obci je skoro jisté, že dojde ke zvýšení skládkového poplatku, což povede i ke zvyšování cen za energetické využití odpadu. V současnosti odebírá spalovna v Chotíkově odpady pod náklady. V případě Pačejova lze očekávat nárůst až o cca 1000 Kč na 1 tunu.

Výrazně zvýšit by šlo množství vytríděných surovin (hlavně papír, plasty) a velký potenciál má i třídění kuchyňských bioodpadů. Dosáhnout poklesu produkce směsného odpadu o 50 kg/ob/rok by neměl být pro obec problém.

Tabulka 7: Odhadované složení komunálního odpadu v Pačejově dle metodiky pro tvorbu plánů odpadového hospodářství obcí

	Topí plyn	Topí uhlí/dřevo	Pačejov	Potenciál	Tříděno 2018
	(%)	(%)	(%)	(kg/ob/rok)	(kg/ob/rok)
papír	24,12	7,79	10,87	29,3	12,1
plasty	17,17	9,75	11,15	30,1	11,9
sklo	9,5	4,87	5,74	15,5	15,6
kovy	1,9	2,6	2,47	6,7	
bio	18,63	11,69	13,00	35,1	
textil	4,23	2,27	2,64	7,1	
minerální odpad	1,48	6,82	5,81	15,7	
nebezpečný odpad	0,44	0,32	0,34	0,9	
spalitelný (dřevo, guma)	11,49	9,42	9,81	26,5	
elektro	0,51	0,32	0,36	1,0	
zbytek	10,53	44,15	37,81	102,1	

5. Doporučení

Bude doplněno